

ბენ ამ ინტერნაციონალიზმს, ფე-ტურად კი არაფერს ისეთს არ აკეთებენ, რაც ცხადად ჰმოწმობდეს, რომ ისინი კუმპარტი მოწინააღმდეგენი არიან ქალაქის თვითმმართველობაში გაეფეხებულ უკიდურეს ნაციონალისტიზმს. პირ-ისი, როდესაც მადლითადა, გა-მგობის ერთი წევრის არჩევა დას-ჭირდათ, უდემოკრატიულ უგმ-ფის წევრები სომხის ლურჯუბი-საერთო ყვირას აძენენ და ათე-ფიანენ იმად თარხუნებს, რომელსაც წარუდგინდა თხოვნა იმისა, რომ უფრო მეტი უფროსი კარგად ცნობილი ხანატურთა თ-ვის ხელს. ლისტოკ-ში — უნდა ავიჩიოთ არა ქართველი, არამედ საქმისთვის სასარგებლო კაცია, თითქოს საქმისთვის სასარგებლო კ-ცი არ შეიძლება ქართველი უ-ფლოცია. როდესაც სომხის ნაციო-ნალისტი სედაგან ამ წინადად-სს, მგარამ როდესაც უდემოკრა-ტიულ უგმფ-ს ხმაც მოგებთა სომ-

ხისნაციონალისტების ხმას, ეს ვედა-რგავიგეთ. ერთად-ერთი ახსნა ამ მო-ვლენისა უნდა ვიძებნოთ იმაში, რომ უდემოკრატიულ უგმფს შეეშინდა, ნაციონ-ლიზმი არაფერ დაგვიშო-სო, კვლავ ყაზიბი ინტერნაციონა-ლური პრინციპი წამოაყენა და ამ რიგად ფაქტურად სომხის ბურ-ჟუაზიის გულის ზრახვითა მოკავში-რედ გადიქცა. ასეთი ხმონებე მუდამ სომხის ბურჟუაზიის ხელქვეითები იქნებინ-ჩვენთვის საჭიროა ისეთი ხმონებე, რომელთაც არც თავისი ქართვე-ლი დადერდებთან და დემოკრა-ტიულ პრინციპებსაც არ უღალატე-ბენ. ამისთანა ხმონებს უფუძლიანთ დიდი სამსახური გაუწიონ ტფილი-სის ქართველობას, და ჩვენც ვუ-სარგებთ ქართველ ამომრჩევლებს, რომ სწორედ ამნაირი ხმონებე გამოეძებნათ...

ტფილისის ბარათულ საზოგადოებრივ საზოგადოებაში

საუხიკო სკოლა

(ხაზინის ქ. ფეხების ხაზი N 18)

მარჯვენა მხარე: ფორტაიანის, სკრიპის, ვოლონტილისა, კონტრაბასისა, სიმეონის (800) და თეოდოსის და ნოტების კითხვა (800) კლასებში დაიწყე-ბა 25 აგვისტოს, დღის 10 საათ. ნაშუადღევს 3 საათამდე და საღამოს 5-7 სა-ათამდე. მასწავლებელთა სია: ფორტაიანი — შ. შ. კე. ამარაჯაძისა, თ. შ. ხუტა-შაძისა, სკრიპისა. 5. ვ. კაბაშნიკისა, ვ. გ. ფადეილისა და თ. ნ. შაბურ-აძისა. სკრიპისა. 5. ვ. კაბაშნიკისა, ვ. გ. ფადეილისა, კონტრა-ბასისა — შ. შ. კე. ამარაჯაძისა, თ. შ. ხუტაშაძისა, სკრიპისა, ნოტების კითხვა, გარამონა და რეკლამები — შ. შ. კე. ამარაჯაძისა, სკრიპისა. 5. ვ. კაბაშნიკისა, ვ. გ. ფადეილისა, კონტრა-ბასისა. ახლო მომავლელთა სკრიპის უფროსი მასწავლებელი თავისუფლად რეკლამები, სკრიპისა, ვოლონტილისა და კონტრაბასის კლასებში 60 შ. წელი-წამდე, მხოლოდ სომხური (800) 75. სათემოთა კლასებისა 15 მან. წელიწადში. ფულის გადახდა მოხდება ნახევარი წლით ვინ და ვინ, ვ. ი. სეგვალის დაწვევისა თანავე, სტუდენტების და ინანების, ამ უგამადიწველ დროსვე მოხდება მის გა-შინჯვა იმ პირთა (ქალთა და გარდა), რომელთაც სურვილი აქვთ დასრულებული მი-ღონ ფაქტურად უფ. ამარაჯაძისა. არსებულ მაღალშეღება ვუნდში.

სწავლა დაიწყება 1 სექტემბერს. (10.14634)

ტყვი მეთრე მხარეს არ გასულა, მხოლოდ ხელით კი შეიძლება მისი პოვნა ხერხეზლის მეთრომეტ მი-ვის ქვემოდად. პირველ ხანად სტო-ლიზმი დასუსტდა და დიდ ტვი-ვილებსაცა ჰგვრძობდა. პირველ და-მეს დაქრილი ცუდად იყო. ტემპე-რატურა 37 ჰქონდა, მუცა—92.

პეტერბურგი. პეტერბურგის დე-პუტატი სააგენტომ რუსეთის სხვა და სხვა კუთხიდან რეპეზებში მილი-ონტყობებინა, რომ ყველაგან პრა-კტისებე ვალდებულია. ტყვილის სახსილის ეკლესიაში მინისტრებისა და სათათბიროს წევრების თანადს-წრებით გადახდილ იქნა პარაკლი-სი. გუჯრეთმა 17 ოქტომბრის კავ-შირის სახელით სტოლიზმის თანად-რძობის დებეშა გაუგზავნა.

პეტერბურგი. რუსულ საკრებუ-ლოს სამკომ სტოლიზმის თანადრ-ძობის დებეშა გაუგზავნა. ასეთივე დებეშა გაუგზავნა სთათბიროს ახალ წევრთა ერთმა უგმფში.

ლონდონი. სტოლიზმის დაქრის თანადრე ვაწვეთები წერილებსა შებე-დავენ, სტოლიზმის დიდ სიმპატი-ს უცხადებენ და იმედი აქვთ, რომ სტოლიზმი რუსეთის საკეთილდღე-ოდ მალე მოიხრება.

კიევი. დილით სოფიის ტაძარ-ში სტოლიზმის უანართლობისა-თვის პარაკლისი იქნა გადახდილი. მრავალი ხალხი დაესწრა. პარაკ-ლისი გადაიხადეს სინაგოგებშიაც.

როცა კრილოვები შეუხვიეს, სტოლიზმი ეზიარა. კაჩკოვის სამ-პეტრანლოში სადაც დაქრილი წევრს, ბევარი მოხელე მოვიდა. ქუჩა თივი-აია დაფენილი. იქ პოლიციელები მორიგებენ. ადგილობრივ ვაზე-თებს ტელეფონით მოსვენებას არ აძლევენ და მინისტრის მდგომარეო-ბას კითხულობენ.

ხალხში ახლის ხმა დადის. ზოგი ამბობს მსროლელი საიდუმლო პო-ლიციის ადვანტი იყოფა.

ბულია მასში ისტორიული მასალა (დანილესკი). ზოგი კარგია, საინტე-რესო, ზოგი ნაკლებად აქმაყოფი-ლებს მეთაველს; ორივე შემთხვე-ვაში ავტორი ვერა ჰპოვდება ის-ტორიულ უმბლონს, იგი ვერ აღ-ნიშნავს მის მიერ გამოყვანილ გიორ-ში ახალ თვისებას, ხასიათის ნაკვთს, რომელიც თავისებურობას სძენს გიორს, სიკიცხლესა ჰპატებს ნა-ხატს და თქვენც განტერესებთ.

მეტრეკოსკიმ სხვა გზა არჩია. ყველა იცნობს რომანში გამოყვა-ნილ სახეს, მაგრამ ეს სახე ცოცხარ-ლია, უსათუოდ ცოცხალია. მხატვარ-ის სარგებლობს ყველა წყაროებით, საბუთის ქალაქებით, მემუარებით. მაგრამ ეს არ არის ყურ-მოპირილი საარგებლობა. არა იგი თავისებურად აწყობს, ალაგებს ამ მასალას, სულს უდგავს, მხატვრულად ჰქოსავს მას, და სურათიც მარიაანა ამიტომ, ქეშეპირტი, იმდენად ქეშეპირტი, რომ გინდა უსათუოდ ასეთი იყვეს გიორი.

რა გიზიარებ მთლად ნაწარმოების შესახებ? ამ ყომად ხელთ მარტო-ადენ რამდენიმე თავი მაქვს რომა-ნისა, მაგრამ რამდენი სიძლიერე ეტყობა ამ რამდენიმე თავს, რაო-დენი ნიჭი და მხატვრული აღლო სკვირის ამ რამდენიმე თავშიც კი გადაჭარბებული არ იქნება გიზიარებ, რომ ტოლსტოის შემდეგ ასეთი ძლიერი, მძლავრი კონტრტრატია მხატვრულად შექმნილ სურათთა შე-მანია.

საფრანგეთი ინაწილებს, ასცდება დიდ მწუხარებას.

პეტერბურგი. სრულიად რუსე-თის ნაციონალურ კავშირის პეტერ-ბურგის განყოფილებაში შემდგე-რებეშა გაუგზავნა სტოლიზმის: აღ-დად ავადილევა თქვენმა დაქრამ. ეს ავადილევა, ეგ არის მედ-გარი და აშკარა პრძოლისადმი მიმართული ავადილევა. ვსთხვთ დმერთს თქვენს კარგად ყოფნას და ხანგრძლივ სიკიცხლეს რუსეთის საკეთილდღეოდ.

სტოლიზმი რუსეთის ნაციონალურ-მაკლუბებში შემდგე რებეშა გაუგზავ-ნა: აღმად შეუფათებულნი საზო-ზღარი ავადილევა, რომლის მსხვერ-პლათაც ვახდა სამადგალითო სახელ-მწიფო მოღვაწე, სრულიად რუსე-თის ნაციონალური კლუბი სთხოვს დმერთს თქვენს უანართლობას და ვაწადებთ მხურვალე სურვილს, კიდევ ვიხილოთ ასმარეზზე კარ-გად მყოფი, შენი სამშობლოს ბედ-ნიერებისათვის.

ვინა. ვაზეთები დაწვერილებით აღნიშნავენ სტოლიზმის დაქრის ამავეს, ანეთი-ფრე ე-პარესეა აღ-ნიშნავს სტოლიზმის მოღვაწეობას და, შეაქებს მას. ვაზეთი ამბობს, რომ სტოლიზმის მოადგილის შოგან ძლიერ ძნელია. ქრისტინ სა-კილისტა თოვანო ამბობს: რუ-სეთის ხალხის ერთი დიად ადამიან-თავანი კვლავ შეიქნა მსხვერპლი გამხუცებულ რევოლიუციონერების რისხვისა. რუსეთის სიკიცხლეს ტერიტორიები თავიანთ თავს უწო-დებენ განმათავისუფლებელს და ამ სახელით ზღარავენ უმსავსო თვი-სებებს და ნამდვილ მარბაროსობას.

რას მიიღწიეს შეთქმულების მეთაუ-რებში? რუსეთის ხალხის ისტორია ამით არ იშეცვლება. მხოლოდ და-წენარებულ კულტურულ მუშაობას შეეძლო ცხოვრების შეცვლა და განახლება. რევოლიუციონური მო-ძრაობა და ავადილევა კი ამ საქმეს აფერხებს და ხელს უშლის.

შინერ კიტუნევი აღნიშნავს, სტოლიზმი შმედლობითი დამყა-რებისათვის მოღვაწეობდა. და გა-მოსთქვამს სურვილს, რათა სტო-ლიზმის ხანა ჯერ-ჯერობით არ შესწყდეს.

აბხალქენი

ახლოშენი შედგენს ტფილისის ერთს ნაწილს და მდებარეობს ვერის ბაღ-ბსა და სამურთალოს შუა. აქ ხალხმა და ამ თანდათანობასთან ერთად ზესტელი თავის პროექტით... ეს ქა-რიზალია, ძლიერი ქარიზალი ამ მუდრო საყუდელში, თუმცა ეს ფარული საზოგადოებაცაა. ზესტე-ლი თვით თრთის ნერვიული აღტ-ყინებით, თრთის სიმისავით; რუ-სეთი პირველი განთავისუფლებე-ბის, სრული მორბიდან სრული თავი-სუფლებებისკენ, — აი, ჩვენი გზა.

არაფერი გვაქვს, მაგრამ ყველაფერი უნდა მოვიპოვათ. ისე თამაში სან-თლის ფსადაც არა დიოს!

ძლიერმა ქარიზალიამ დაჰგერა. შეიქვლება, ეს ქარიზალი სპიროც არის, მაკურნებელიც. ზესტელს აქ ღრმად სწამს რუსის სიმართლე ისევე როგორც დოსტოევსკის რუ-სის სიყვარული განუსაზღვრელი და იდამიანობა მისი. ზესტელის სიტყვა ელვასებერ კრთის; მან აუნთო მსმენელთა გულში ცოცხალი აღი.

მაგრამ ეს გატაცება წუთიერი იყო მხოლოდ. რუსული სიმამე, უძრავი ბუნება, რომელიც ასე ოს-ტატურად ასწავა მეტრეკოსკიმ კრი-ლოვის სახით, აკლავდა მალს იკრებს და ანღვინებდა სპირიტუალს.

პეტრელი ამ შეთქმულებათავის არის განიერი. უფსკრულთან მიიყვანა მან ისინი, თავბრუ დასმა... ყვე-ლი შოკდება თან და თან, განზე სდგას ყველა. ყველა თვისუფლად გრძობს თავს; განზე დარჩა პო-ლიტიკა...

აბილი მოსდეს ანისუნის ფუნჯს... სპირტის აღის მოციხფრო ტალღე-ში ნელი დასკურავს შეჭრის პა-ტარა თავი. გახსნეს მოათლები, და-ახსენს შამანური. საფსონო ნაღო-მია; თვითთული ოცდახუთ მანეთს იხდის...

ზესტელის მრისხანე და სულის შემეხვეულ სიმამის შემდეგ გან-ცხარებით უზრუნდებოდნენ ყოველ-დღიური სიმამტეს; ახლოდ ვადვიმ-ბულუბისავით იმპორტებოდნენ, ამო-ძრავებდნენ სხეულის ყოველ ასოს და დავარგულის ანაზღაურებას ეს-წარაფებოდნენ. ლაპარაკში ნაკვი-რულანსკელი დროის აღლოში იყო, ჩინ-წარმატება, მოკვლავე ქალი ის-ტომინა, გავრდიელ აფიცრთა ლა-ზღანდარობა კულისებში. სემიონო-ვის ქალი, რომელიც ასე სასტიკად დამარცხდა ამ დღებში ლობანოვის აფედრაში. ეკამათებოდნენ ერთმა-ნეთს ბოშა ბულუბისავით, ფეშ-კასა და მამერკას გამო, რომელი უკეთ მღერის, ისეთი გატაცებით, როგორც რესპუბლიკისა და მონარ-ქის შესახებ ბასში...

ფუნჯით შესვლს და სიმღერიით დაჰგერეს ზესტელის ქარიზალი. იცუვლებ და... დამედიდნენ, ისევე სიწყნარე.

მარტოდენ ვალერიან გალიცინი მიუხვდა ზესტელის ნამდვილ საქმეს, გადატვივით მას და აკოცა.

3. დაფიქვ.
(დახასრული იქნება)

პრემიერ-მინისტრ სტოლიკინის დატრბ

დ ე ვ ე ბ ე . 2 სექტემბერი.

კიევი. დამის მ საათ. და 40 წუთ. სტოლიკინი ხელში დასჭრეს. ტყვიამ დვილში გაიარა და ხერხემალში გაღებდა.

კიევი. სტოლიკინი თავს ძალიან კარგად გრძობს. სისხლი ცოტა დნის. მაგის ტემპ—80. ამბობენ და-ზიანებული უნდა ჰქონდეს პლევირა და დვილის ზედა ნაწილი. ოპერა-ცია საჭირო არ არის.

კიევი. საქალაქო თეატრში მერო-რე ანტრაქტის ღროს სტოლიკინი სცენის წინ იდგა, პირი ხალხისკენ ჰქონდა მიტევული და ვილატებს ელაპარაკებოდა. ამ დროს მსთან მივიდა ერთი ახალგაზრდა, ჟურაკში გამოწყობილი, ასე 28 წლისა, მიუ-ახლოვდა პრემიერს და ბრაუნინგი ესრალა. გისმა ორი მოკლე ტკა-ტუნი. სტოლიკინმა მარჯვენა ძუ-თზე იტყა ხელი და სავარძელზე დებეშა. მარცხენა ხელი გაუსისხლი-ანდა. დაქრილი დასუსტდა. სახე გაუფიქრდა. ახლო მდგომთ ასწიეს და გაიყვანეს. სტოლიკინის გაფი-თრებულ სახეს სიმშვიდე ეტყობო-და... გისმა ყვირილი, ხალხი მსრო-ლელს ჰლაინდავდა. ხალხი ძალიან შეშფოთებულია. იგი მიზნის დაკე-რას თხოულობდა. აიწია ფარდა. მეფე ლოჯში გამოჩნდა. სცენაზე მთელმა დასმა ჰიზნი იგალობა.

არტისტებმა და ხორბმ მუხლი მო-იდრიკეს. ბევრს ხელები სალოკ-ვიდა აქვს დალაგებული. გალობენ უდმერთო ზღარვიდე მეფისა თეატრი, რამდენიმე ხანს ზანზარებდა. მეფე ლოჯიდან გავიდა.

დაქრილი მინისტრი ექიმის თან-ხლებით მაკოვსკის სამკურნალოში წვეციხენს. ტყვია მარჯვენა ძუ-თზე დაღვნიდა და ხერხემალში გა-ჩნდა. დაქრილთან მიიწვიეს დიმი-ტრიში პოტკინი, პროფესორები კულ-კოვიჩი, ობოლენსკი, აფანასიევი და სხვანი. გადაწყვეტილი აქვთ ოპე-რაცია ჯერ არ გაუკეთონ.

მსროლელი, სკოლის შემდეგ, მოიკუზა და კარებისკენ გაიქცა, მაგრამ აფიცრება დაიჭირა. მას უპო-ვეს დოკუმენტები ნაფრც ვექლის თანაშემწის ბაგროვისა.

მეორე ტყვიამ სტოლიკინი ხელ-ში დასჭრა, ხელში გაიარა და ორ-კესტრში დასჭრა კონტრტემისტერი

კიევი. საავადმყოფოში მოყვანის შემდეგ სტოლიკინმა ითხოვა, მოახ-სენებთ მეფეს, რომ მზადა ვარ მი-საივის მოკვდეო. ითხოვა, დამშვი-დებთ ჩემი ცოლი და მღვდელი მო-მგვარეთა.

ოფიციალური ბიულეტენი. შუ-აღლის 12 საათი. ორი კრილობა. ერთი მეკრდის მარჯვენა ნაწილზე; მეორე მარჯვენა ხელში. ტყვია მო-ხვედრილა მეექვსე ნეკრების ქვემო-დ.

მერიკაბი გრაციოზიან.

„აღეკსანდრე I“. დ. მერკაგოსკისა.

ყოველ მხატვარს თავისი ყიდა მისწიება. ზოგის ნახატი ზედა-პირულია, პეროვანია თითქოს, ზღ-ნავ გაცრული ნაკეთობით, დაურქო-ლე ვევიკთელთა ნახატისავით. ლა-მაზია ასეთი ნახატი, თვალს ჰზიბ-ლავს, მაგრამ შემოხაზული სავანი სრული არ არის აქ, თითქოს ცოო-მხარია.

მისწიერი, ცხადი, რეალური; მეო-რე ნახევარი — ზეციური, რომელსაც მერეეკოსკიმ მთელ თავის ყურად-ღებას აქცევს. სხვა და სხვა სახე-ლითა აქვს აღნიშნული ეს მეორე ნახევარი მას; სხვა და სხვა სახელს უწოდებს იგი ამ ორ პოლუსს და-მიანის სულისას — დამოხადალეთს და დასავლეთს, ქრისტეს და ანტიქრის-ტეს, მაგრამ სახელითა ამ სხვა და სხვაობასთან არსებითი მხარე ერთი და იგივე რჩება, ადამიანის ხატება შუა იბობა. თქვენ თავს ანებებთ რეალურს, ყოველ დღიურ სახეს და ავტორთან ერთად მეორესკენ მი-ისწრაფვით, სულ-განაბული იხედ-ბით მის სიღრმეში, თქვენ გრძ-ნობთ, რომ უკანასკნელშია სწო-რედ დაფარული ამოცანა გიორის საქციელთა და მისწრაფებთა.

ასეა სწორედ დაწერილი ისტო-რიული რომანი მეტრეკოსკისა „აღლქსანდრე I“ („რუსული მისლ“-ი, იგლისი და მისივე ცალკე თავები „რუსული სავიო“-ში იბეჭდებოდა უფრო ადრე), მეტად საინტერესო რომანი, მთლიანი მხატვრული მხრით, ღამის გიორთა დახასიათე-ბით და ცოცხალი სურათი მრავალ-ფეროვანებით.

რუსული ისტორიული რომანი ან იაფფასიან სურათს წარმოადგენს (სოლოვიევი) ან მეტად დამბინჯე-

ყოველ მხატვარს თავისი ყიდა მისწიება. ზოგის ნახატი ზედა-პირულია, პეროვანია თითქოს, ზღ-ნავ გაცრული ნაკეთობით, დაურქო-ლე ვევიკთელთა ნახატისავით. ლა-მაზია ასეთი ნახატი, თვალს ჰზიბ-ლავს, მაგრამ შემოხაზული სავანი სრული არ არის აქ, თითქოს ცოო-მხარია.

ზოგი კი განსაცვიფრებლად, ოს-ტატურად ახვევს ჩრდილის თავის ნა-წარმოებს. ასეა ხელოვანთ ეკუთვ-ნის მეტრეკოსკიც. მის მიერ შექმ-ნილ გიორთა ნაკეთებს თანა სდევს ღამის, თვალის წარმატაცი ჩრდი-ლის, და ამიტომაც თვით გიორთი ძლიერი, მომადიდებელი რიანი სურათის სიძლიერე არა აქვს მხედ-ველობაში მხატვარს, როდესაც იგი გიორთა ნაკეთს თან ჩრდილს ავი-ლებს; ეს ჩრდილი დამოუკიდებე-ლია ხშირად, დამოუკიდებელი მნი-შვნელობა აქვს მას, — მნიშვნელო-ბა სიმბოლოსი. იმ რეალური გიორს, რომელსაც გვიხატებს მხატვარი, თითქოს მეორე ხატება ეფარება, და ხშირად ამ მეორე ხატებაშია და-ფარული ცენტრი მხატვრულის აღ-ნიშნვისა, ხშირად აქ იფარვის მთე-ლი სიძლიერე სულიერი, ადამია-ნისათვის უხილავის განცდა.

მეტრეკოსკის გიორები თითქოს ორიბარ არიან. პირველი ნახევარი —

